

A VERITAS Történetkutató Intézet és Levéltár hírlevele

VERITAS

Történetkutató Intézet és Levéltár

Tartalom

- **Hírek**
- **Olvasnivaló:**
 - *Horthy Miklós az első világháborúban*
 - *„Nagy királynénk ma már a történelemé!” Az Erzsébet királyné-emléktörvény*
 - *A londoni és a budapesti földalatti vasút keletkezésének kapcsolata a korabeli sajtó híradása alapján*
- **Cikkajánló**
- **Adatkezelési tájékoztató**

HÍREK

A Szent István-díj Közhasznú Alapítvány 2002 óta minden évben odaítéli díját azon személyeknek, akik az összmagyarság érdekében jelentős tevékenységet fejtenek ki. Intézetünk főigazgatója, **Szakály Sándor** 2022-ben vehette át a Szent István-díjat. Az alapítvány a közelmúltban adta ki

képeskönyv [honlapunkon](#) elérhető.

2024. július 2-án a HUN-REN BTK Történettudományi Intézetében tartotta alakuló workshopját Kecskés D. Gusztáv, az MTA doktora által vezetett ENSZ Kutatócsoport. A 28 főből álló intézményközi kutatócsoportban intézetünket **Seres Attila** tudományos főmunkatárs képviseli. **Seres Attila**, Dánia szerepvállalását fogja kutatni az ENSZ 1957-1963 között működő, a "magyar kérdés" kivizsgálását célul kitűző úgynevezett "Ötös Bizottságában". Ezt a kérdéskört elsősorban a korabeli dán kormányok külpolitikája, belpolitikája és szociálpolitikája felől fogja megközelíteni.

A Károli Gáspár Református Egyetem Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kara 2024. július 5-én tartotta oklevélátadó ünnepségeit. A rendezvényen a doktori képzésen végzett hallgatók is átvehették az okleveleiket köztük munkatársunk, **Kocsis Annamária** is.

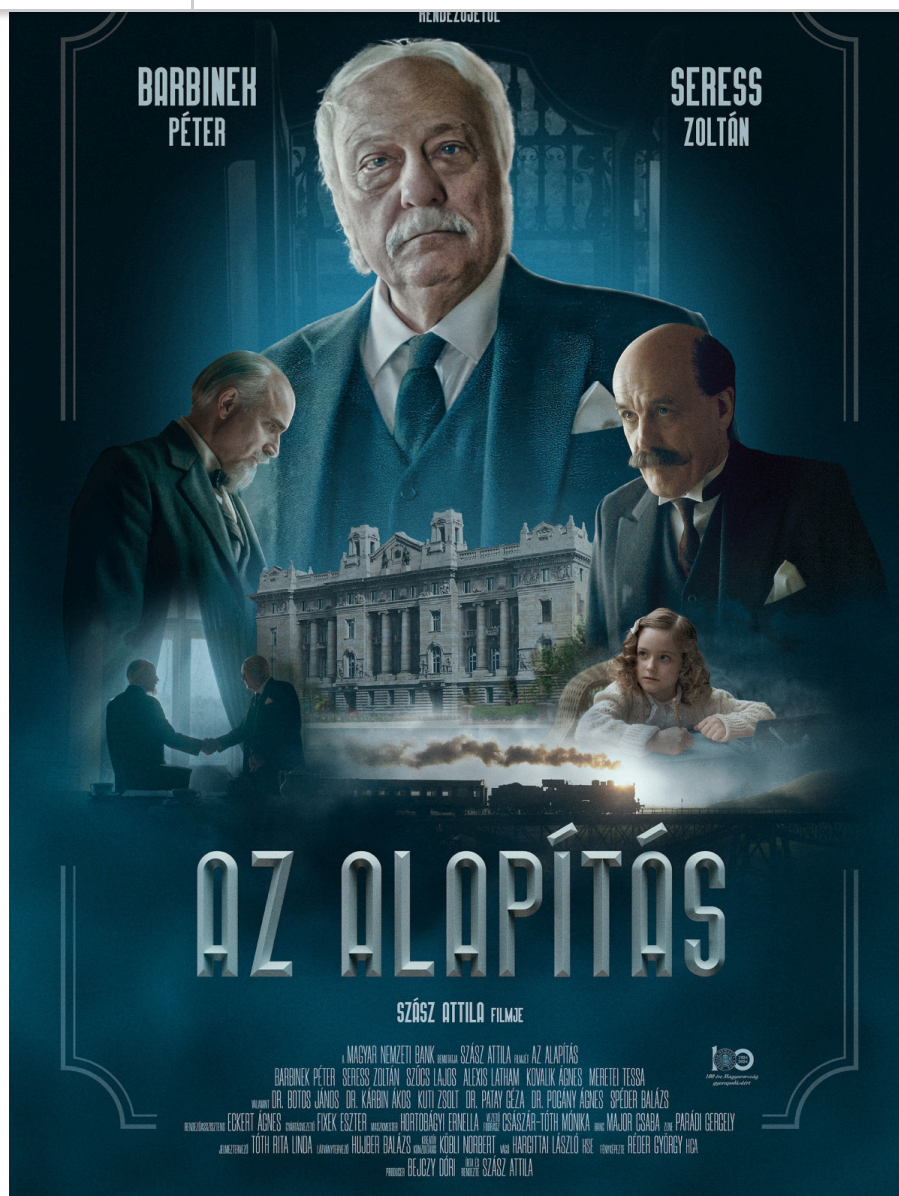

2024. július 11-én vetítették le az Uránia Nemzeti Filmszínházban *Az alapítás* című filmet, amelyet Szász Attila rendezett. A centenáriumi alkalmából készített dokumentumfilm az MNB 1924. évi alapítását és Popovics Sándor első jegybankelnök szerepét mutatja be, amelyben, mint szakértő, intézetünk tudományos főmunkatársa, **Kárbin Ákos** is közreműködött.

Subscribe

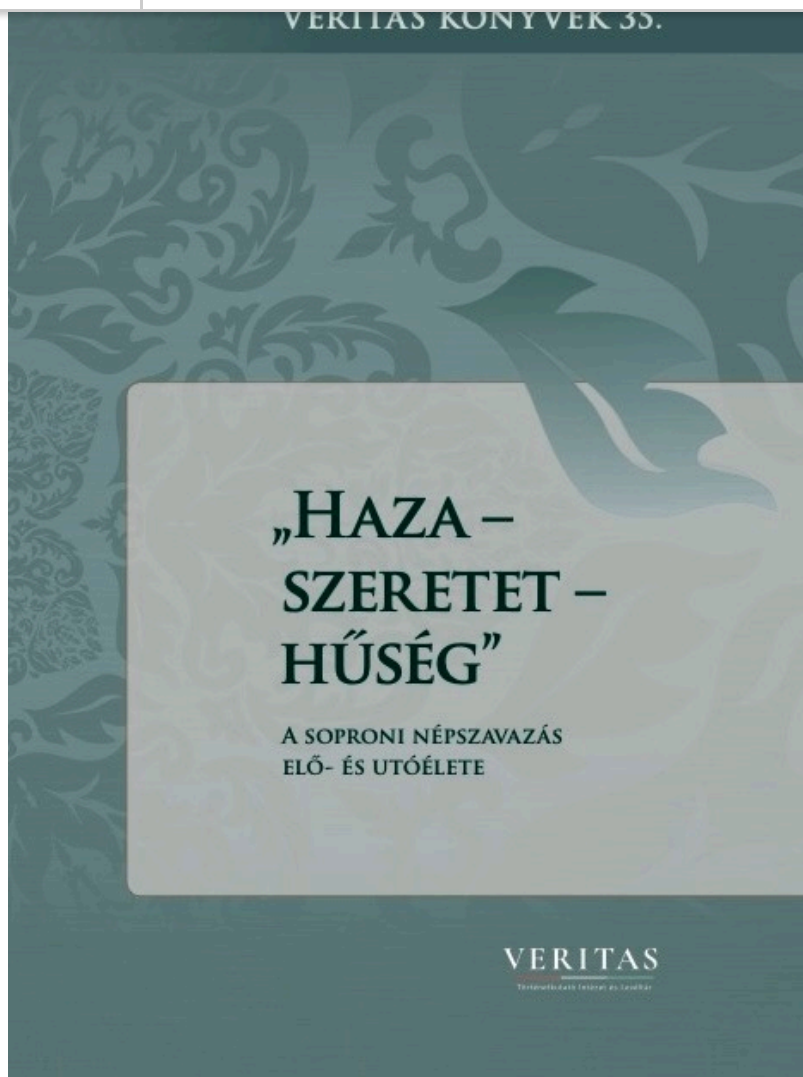
Past Issues

Translate ▼

Kép forrása: MNB

Megjelent a VERITAS könyvek 35. számú kiadványa, melynek címe: **"Haza - szeretet - hűség" A soproni népszavazás elő- és utóélete**. A könyv a 2021 őszén Sopron városa és a VERITAS Történetkutató Intézet és Levéltár közös szervezésében tartott nagyszabású szimpóziум előadásainak szerkesztett anyagát tartalmazza. A könyv elektronikus formában erre a [LINK](#)-re kattintva elérhető.

Olvasnivaló

Horthy Miklós az első világháborúban

Az első világhéges kezdetén *Horthy Miklós* a Császári és Királyi Haditengerészet sorhajókapitányaként szolgált (ez a szárazföldi haderőnemben az ezredesi rendfokozatnak felelt meg). Olaszország támadásáig (1915. május 23.) Horthy nagyobb hadműveletekben nem vett részt, ekkor azonban egyik végrehajtója volt a Monarchia flotta-támadásának, amelynek keretében a császár és király hadihajói Riminitől Barlettáig lőtték az olasz „csizma” keleti partvidékét és ezzel jelentősen lassították az ellenség mozgósítását. Horthy legnevezetesebb haditette a harmadik otrantói ütközet volt, amelyre 1917. május 15-én került sor. A NOVARA cirkáló fedélzetén sikerrel vette föl a harcot az ellenséggel, elsőként alkalmazva mesterséges ködösítést. Horthy az ütközet folyamán megsebesült, egy időre eszméletét is elveszítette. Győzelméhez azonban az ellenség által elkövetett taktikai hibák is szükségesek voltak.

Képen: A Viribus Unitis legénysége, 1917

Kép forrása: Fortepan / Fábíán László

[Ligeti Dávid teljes cikke itt olvasható el](#)

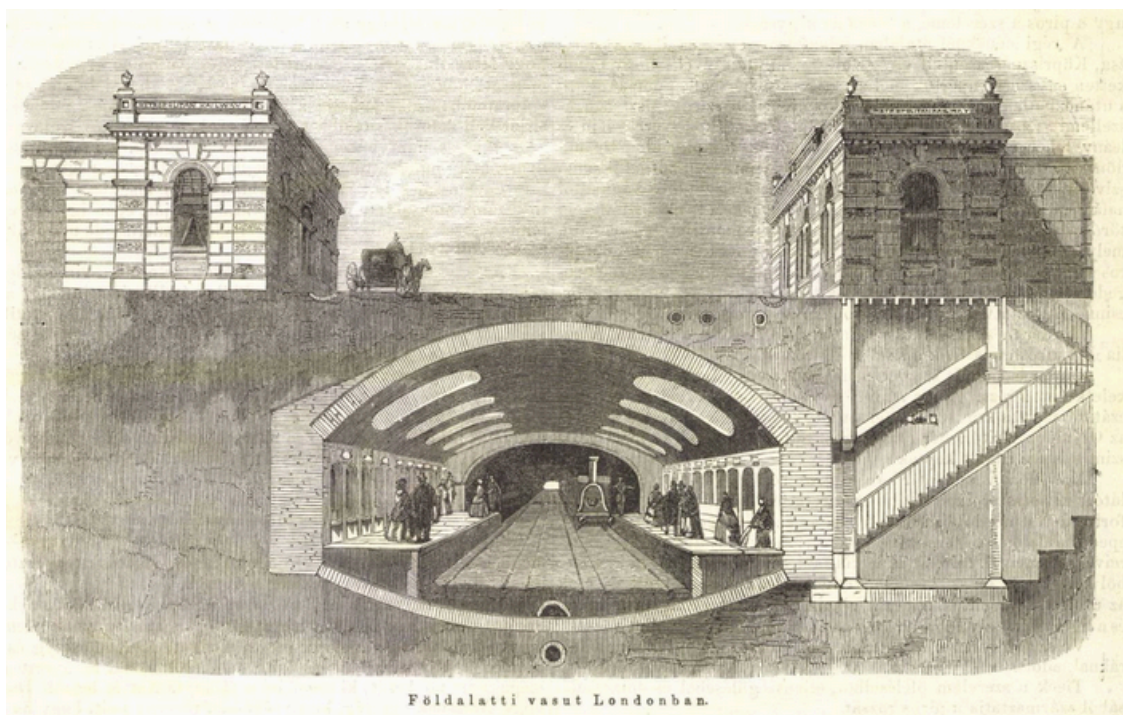
**„Nagy királynénk ma már a történelemé!” Az Erzsébet királyné-
emléktörvény**

– egy olasz anarchista gyilkolta meg 1898 szeptemberében. A királyné udvarhölgye kíséretében Genfben, a tóparti sétányon épp a hajóállomásra igyekezett, amikor gyilkosa fellökte és szívtájékon szúrta egy hegyesre élezett reszelővel. A rablótámadásnak vélt merénylet után Erzsébet a sétahajóig még a saját lábán eljutott, a fedélzeten azonban összerogyott. Utolsó mondata magyarul hangzott el: „Mi történik velem?” – szölt Sztáray Irma udvarhölgyéhez.

Képen: Erzsébet királyné az Ahílio lépcsőjén. Koppay József Árpád festménye

Kép forrása: Wikimedia Commons

[Hollósi Gábor teljes cikke itt olvasható el](#)

A londoni és a budapesti földalatti vasút keletkezésének kapcsolata a korabeli sajtó híradása alapján

Köztudott, hogy a magyar „kisföldalatti”, azaz az első kötött pályás földalatti vasútépítés gondolata Budapesten nagyjából egyidős a londoni „metró” létrejöttével. Az már kevésbé ismert, hogy pontosan a brit törekvés nyomán fogalmazódott meg, hogy dinamikusan fejlődő fővárosunkban – alapos tereprendezés után – vasúti közlekedés valósuljon meg személyszállítási és – ekkor még – fuvarozási célból. Írásunk az első londoni földalatti vasútépítés történetét foglalja össze, melynek nem kevés tapasztalatát hasznosították

[Subscribe](#)[Past Issues](#)[Translate ▼](#)

kijelölje a 3700 méteres nyomvonalat és a 9 földalatti és két felszíni megálló helyét az Andrassy úti tengelyen. A megvalósítási tervet az országgyűlés az őszi ülészen jónahagya. A budapesti Millenniumi Földalatti Vasút végül 1896. május 2-án került használatba.

Kép forrása: Vasárnapi újság május 20-i száma / A londoni földalatti vasút 1860. évi terve

[Kincses Katalin Mária teljes cikke itt olvasható el](#)

Cikkajánló

Csaták Komáromnál

Hermann Róbert írását olvashatják a BBC History 2024. júliusi számában.

[Hermann Róbert írása itt olvasható el](#)

Függetlenek?

"És mi az igazi függetlenség? Az, ha létezik egy olyan ország, amelyik demokratikus, független, önmagát irányítja és mindenféle befolyástól mentesen képes megmaradni Európában, a világban." **Szakály Sándor** *Függetlenek?* című írása a sonline.hu oldalán olvasható.

[Szakály Sándor írása itt olvasható el](#)

Ahol a Festetics család a vendégeit fogadta – Egy különleges díszlépcsőház a mágnásnegyedben

Intézetünk főkönyvtárosa, **Dubniczky Zsolt** *Ahol a Festetics család a*

[Dubniczky Zsolt írása itt olvasható el](#)

Az új adatkezelési tájékoztatónkat [itt tudja elolvasni](#):

A VERITAS Történetkutató Intézet és Levéltár kizárólag a saját rendezvényeivel és programjaival kapcsolatos meghívók és értesítők küldésére használta fel eddig az Ön személyes adatait (név és e-mail cím), azokat harmadik félnek nem adja át a jövőben sem. Ha nem ért egyet az Ön személyes adatainak (név, e-mail cím) további kezelésével, és a jövőben nem szeretne hírlevél formájában értesülni a VERITAS Történetkutató Intézet és Levéltár legújabb híreiről, rendezvényeiről és programjairól, akkor kérjük, hogy jelezze ezt az info@veritas.gov.hu címen! Ebben az esetben véglegesen és helyreállíthatatlanul töröljük Önt az adatbázisunkból. Ha az adatkezeléssel kapcsolatban bármilyen kérdése vagy észrevétele van, akkor forduljon hozzánk az info@veritas.gov.hu e-mail címen.

Bízunk benne, hogy továbbra is figyelemmel kíséri a VERITAS Történetkutató Intézet és Levéltár tevékenységét.

Copyright © VERITAS INTÉZET ÉS LEVÉLTÁR

Nem szeretne több hírlevelet kapni? [Ide kattintva iratkozhat le.](#)